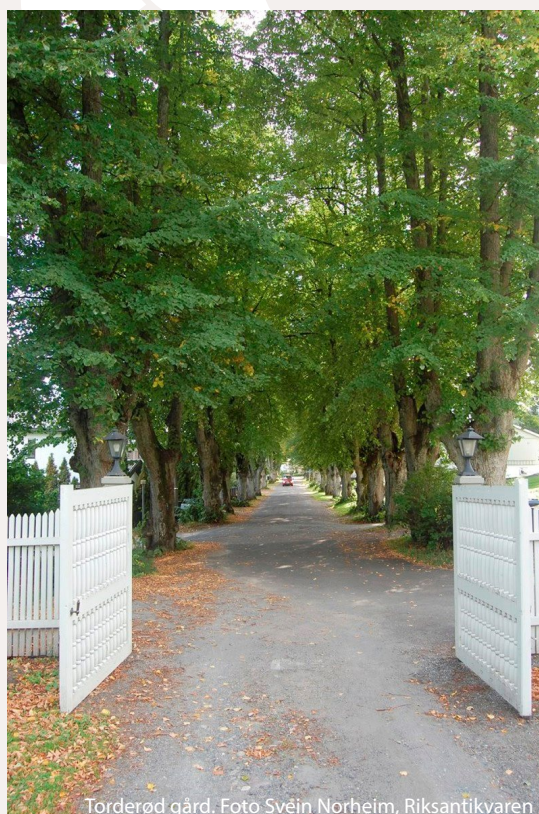


# UTVIKLINGSNETT

## Den grønne kulturarven

### Trær som kulturminner

Moss, Torderød Gård 5. juni



Torderød gård. Foto Svein Norheim, Riksantikvaren



Parken i Høyanger. Foto Aril Gjelsvik



Moldégård ved Bjørnefjorden i Os. Foto Mette Eggen

Riksantikvarens Utviklingsnett er et kompetansetilbud som tar opp aktuelle kulturminnefaglige emner. Det skjer gjennom ulike typer seminarer, både dagsseminarer som arrangeres rundt om i landet og seminarer som går mer i dybden. Tilbudet er gratis og åpent for alle interesserte, men emnene er i hovedsak vinklet mot problemstillinger og utfordringer i kommuner og lokalsamfunn. Seminarene er også en viktig møteplass for kulturminneforvaltningen på alle nivå og andre fagmiljøer og samfunnssektorer. Program for arrangementene legges fortløpende ut på Riksantikvarens nettsider og sendes ut til kontakter over hele landet.

Gamle hager, parker og andre grøntanlegg utgjør en viktig del av kulturarven. De kan ligge i tilknytning til bygninger eller for seg selv som parker og grønne lunger. Grøntanlegg skiller seg fra andre kulturminner ved at vegetasjonen er det dominerende elementet. Planter vokser og vegetasjon utvikler seg over tid. Dette gir anleggene mange ulike kvaliteter, og forvalterne spesielle utfordringer.

Store og gamle trær vokser ofte i eldre anlegg, og de kan være plantet til pryd og nytte. Trær er viktige landskapselementer både når de står alene og når de står sammen med andre trær, som i en allé eller lund. Gamle og særpregete trær gir viktige referanserammer både for unge og eldre. De utgjør dessuten viktige leveområder for organismer som lav, insekter og fugler.

Trær med stor kulturhistorisk betydning har ofte måttet vike plass for veibygging, by- og tettstedsutvikling. Argumenter knyttet til sikkerhetsrisiko og potensielle skader på bygninger har også ført til felling av staselige trær.

På det siste Utviklingsnett-seminaret før sommeren vil vi sette søkelyset på trær som kulturminner i byer og tettsteder, og hvordan disse kan bevares, forvaltes og skjottes.





## Program

- 09.30 Registrering/kaffe
- 10.00 Åpning
- 10.05 Trær som kulturminner  
Dagfinn Claudius, Riksantikvaren
- 10.20 Trærne og den grønne kulturarven  
Magne Bruun, professor emeritus, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
- 11.00 Pause
- 11.10 Trær som kulturminner i et forvaltningsperspektiv  
Mette Eggen, landskapsarkitekt
- 11.40 Gamle trær og biologisk mangfold  
Carl Henrik Jensen, rådgiver, Fylkesmannen i Østfold
- 12.10 Lunsj
- 13.00 Trærnes juridiske stilling i Norge  
Eirik Rudi Wærner, styreleder i Treets venner og miljørådgiver i Hjeltnes Consult
- 13.30 Hvordan kan vi ta vare på gamle trær?  
Erik Solfeld, spesialkonsulent, Oslo kommune
- 14.00 Utfordringer ved fremtidige valg av trær  
Per Anker Pedersen, førsteamanuensis, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
- 14.30 Kaffepause
- 14.45 Hva gjør vi med trærne?  
Erfaringer med håndtering av trær i forbindelse med restaurering av historiske anlegg  
Britt Angell Johnsen, landskapsarkitekt, konsulentfirmaet COWI
- 15.15 Hverdagen med trær i Fredrikstad  
Forvaltning av trær i kommunale anlegg  
Inger Hilmersen, grøntforvalter, Fredrikstad kommune
- 15.45 Befaring i parken på Torderød Gård
- 17.00 Seminaret slutt

Seminaret er gratis og arrangeres på Torderød gård på Jeløya ved Moss. Les mer om Torderød gård på [nettsidene til Moss kommune](#) eller [Moss historielag sine nettsider](#)

Ønsker du mer informasjon om seminaret kontakt  
Tron Stranden tlf. 982 02 830, e-post [tron.stranden@ra.no](mailto:tron.stranden@ra.no)

Påmelding senest innen 1. juni via våre nettsider  
(se kalenderen og bruk påmeldingslink) [www.riksantikvaren.no](http://www.riksantikvaren.no)

Dersom du etter å ha meldt deg på allikevel ikke kan delta, vennligst gi oss beskjed via samme link som du meldte deg på.